

آموزش الکترونیکی در دانشگاه فرهنگیان چالش ها و راهکارها

دانشگاه فرهنگیان
مدیریت امور پردیس های استان یزد

تجارب زیسته دانشجویان دو رشته «امور تربیتی» و «آموزش ابتدایی»
دانشگاه فرهنگیان یزد در آموزش آنلاین و آفلاین
درس «کاربست فناوری در یادگیری»

ندا دهقانی زاده
سید حسن زارع

اردیبهشت ۱۴۰۱

آموزش الکترونیکی در دانشگاه فرهنگیان چالش ها و راهکارها

دانشگاه فرهنگیان
مدیریت امور پردیس های استان یزد

مقدمه پژوهش

یکی از کاربردهای
مهم فناوری
اطلاعات و ارتباطات
در جهان آموزش
مجازی

آشنایی با چالش های
آموزش مجازی و پیدا
کردن راهکار برای رفع
مشکلات دانشجویان،
می تواند در بهبود آموزش
مجازی موثر باشد

هدف از این پژوهش، تحلیل
و بررسی تجارب دانشجویان
دانشگاه فرهنگیان یزد از
آموزش آنلاین و آفلاین
درس «کاربست فناوری در
یادگیری» در دوران همه
گیری کووید ۱۹ است.

آموزش الکترونیکی در دانشگاه فرهنگیان چالش ها و راهکارها

دانشگاه فرهنگیان
مدیریت امور پردیس های استان یزد

مقدمه پژوهش

از اسفند ماه ۱۳۹۸ تمامی کلاس های دانشگاه فرهنگیان یزد نیز در فضای مجازی و به شکل آنلاین برگزار شد.

در ترم بهمن ماه ۱۳۹۸ با توجه به عدم آمادگی بستر مجازی در دانشگاه، کلاس ها بیشتر در گروه های مجازی نظیر: واتساپ، تلگرام و روبیکا و ... برگزار شد.

در مهرماه ۱۳۹۹ دانشگاه فرهنگیان یزد سامانه آموزشی مجازی اجاره کرد و کلاس ها در فضای آدوبی کانکت برگزار شد.

از بهمن ماه ۱۳۹۹ تاکنون نیز کلاس ها در سامانه lms دانشگاه فرهنگیان و فضای آدوبی کانکت برگزار شده است.

لازم به ذکر است سایر جلسات دانشگاه نیز در سامانه <http://elearning.cfu.ac.ir> برگزار شده است.

آموزش الکترونیکی در دانشگاه فرهنگیان چالش ها و راهکارها

دانشگاه فرهنگیان
مدیریت امور پردیس های استان یزد

پیشینه داخلی

(ریحانه سیف و محسن
ادیبایی، ۱۴۰۰)

- بین دیدگاه اساتید و دانشجویان دانشگاه شاهد در خصوص وضعیت سامانه آموزش الکترونیکی دانشگاه تفاوت وجود دارد.

(عبداللہی، غلامی و
عباسیان، ۱۴۰۰)

- با اینکه طبیعت کلاس های آموزشی تربیت بدنی تغییر پیدا کرده و معلمان در این درس با مشکلات زیادی روبه رو بودند ولی برای یک آموزش موثر باید به دنبال یک مدل جامع بود.

(درستکار، نصرتی و
احمدی، ۱۴۰۰)

- معلمان در تدریس در فضای مجازی از روش های منفعلانه استفاده می کنند و کمتر با دانش آموزان تعامل پویا دارند.
- در این پژوهش پیشنهاد شد که از روش ترکیبی حضوری و مجازی استفاده شود و زیرساخت های لازم ارتباطی برای تدریس بهتر فراهم شود.

آموزش الکترونیکی در دانشگاه فرهنگیان چالش ها و راهکارها

دانشگاه فرهنگیان
مدیریت امور پردیس های استان یزد

پیشینه داخلی

حمیدی زاده و امیری، ۱۴۰۰

- دانشجویان توانسته اند از فرصت های آموزش مجازی برای درس کارورزی بهره مند شوند.
- امکان ذخیره و بایگانی تدریس های معلمان راهنما و بازخوردهای آنها را داشته و می توانند در تدریس های بعدی از آنها استفاده کنند

امیر قربان پور لقمجانی، ۱۴۰۰

- بهره وری پایین بود. در واقع دانشجویان معتقد بودند در این شیوه کیفیت یادگیری و عمق آن کاهش پیدا کرده است

یزدی و میرحیدری، ۱۴۰۰

- دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان از آموزش مجازی رضایت داشته اند، در حالیکه اختلال در وب سایت آموزش الکترونیکی دانشگاه و عدم ارتباط دانشجو با اساتید بیشترین فراوانی را در مشکلات آموزش مجازی داشته است

آموزش الکترونیکی در دانشگاه فرهنگیان چالش ها و راهکارها

دانشگاه فرهنگیان
مدیریت امور پردیس های استان یزد

مبانی نظری پژوهش

شیوه جمع آوری داده ها ← مصاحبه

سؤال های مصاحبه حول دو محور مهم تنظیم شده است:

✓ چالش های آموزش مجازی نسبت به آموزش های سنتی

✓ چالش های آموزش آنلاین و آفلاین

مشارکت کنندگان ۱۰۰ نفر از دانشجویان دانشگاه فرهنگیان پردیس الزهرا(س) هستند که از طریق تکمیل پرسشنامه توسط این دانشجویان چالش های دانشجویان در کلاس های آنلاین و آفلاین مورد بررسی قرار گرفت.

آموزش الکترونیکی در دانشگاه فرهنگیان چالش ها و راهکارها

دانشگاه فرهنگیان
مدیریت امور پردیس های استان یزد

مبانی نظری پژوهش

سوال هایی که در پرسشنامه مطرح شد:

- ✓ برای ورود به سامانه از کدام وسیله استفاده می کنید؟
- ✓ برای اتصال به شبکه اینترنت بیشتر از چه روشی استفاده می کنید؟
- ✓ آیا تلفن همراه شما و سیم کارت شما از نسل ۴ به شبکه تلفن همراه G4 پشتیبانی می کند؟
- ✓ برای شرکت در کلاس آنلاین و انجام پروژه ها به کدام روش عمل کردید.
- ✓ به نظر شما مهمترین مشکلات آموزش آنلاین کدام یک از موارد زیر است؟
- ✓ از چه روشی برای انجام پروژه ها و تکالیف استفاده می کنید؟
- ✓ عملکرد اساتید در پرسش دانشجویان در آموزش آنلاین
- ✓ میزان کیفیت آموزش های آفلاین
- ✓ به صورت کلی آموزش مجازی و یادگیری مجازی را به کدام روش ترجیح می دهید؟
- ✓ بیشتر در کدام دروس در مورد آموزش مجازی با مشکل مواجه بودید؟
- ✓ مهمترین مشکلاتی که در آموزش آنلاین و آفلاین داشتید ، هر کدام را به طور جداگانه ذکر کنید.

آموزش الکترونیکی در دانشگاه فرهنگیان چالش ها و راهکارها

دانشگاه فرهنگیان
مدیریت امور پردیس های استان یزد

یافته های پژوهش

مشارکت کنندگان ۱۰۰ نفر از دانشجویان دانشگاه فرهنگیان پردیس الزهرا(س) هستند که از طریق تکمیل پرسشنامه توسط این دانشجویان چالش های دانشجویان در کلاس های آنلاین و آفلاین مورد بررسی قرار گرفت.

جامعه آمار	تعداد
دانشجویان رشته آموزش ابتدایی	۳۵
دانشجویان رشته امور تربیتی	۶۵
جمع	۱۰۰

جدول ۱. جامعه آماری دانشجویان

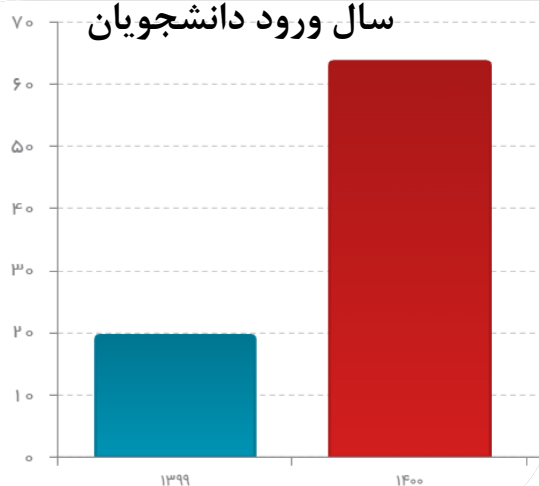
آموزش الکترونیکی در دانشگاه فرهنگیان چالش ها و راهکارها

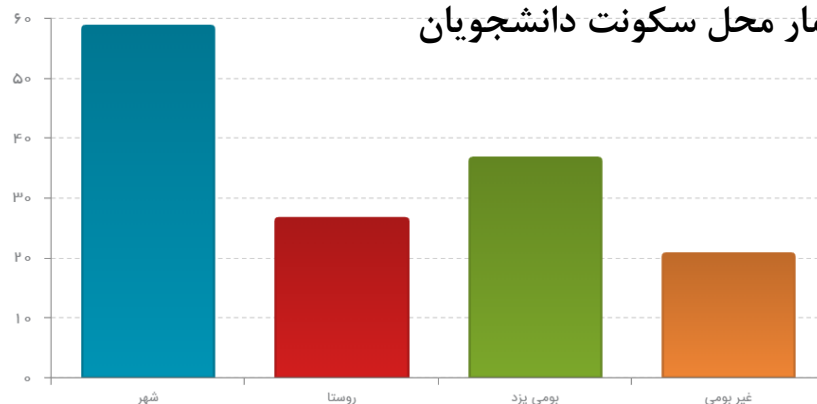
دانشگاه فرهنگیان
مدیریت امور پردیس های استان یزد

یافته های پژوهش

سال ورود دانشجویان

آمار محل سکونت دانشجویان

گزینه	فراوانی پاسخ	درصد فراوانی
شهر	۵۹	۵۹٪
روستا	۲۷	۲۷٪
بومی یزد	۳۷	۳۷٪
غیر بومی	۲۱	۲۱٪
کل پاسخ دهندگان	۱۰۰	۱۰۰٪

فراوانی محل سکونت دانشجویان

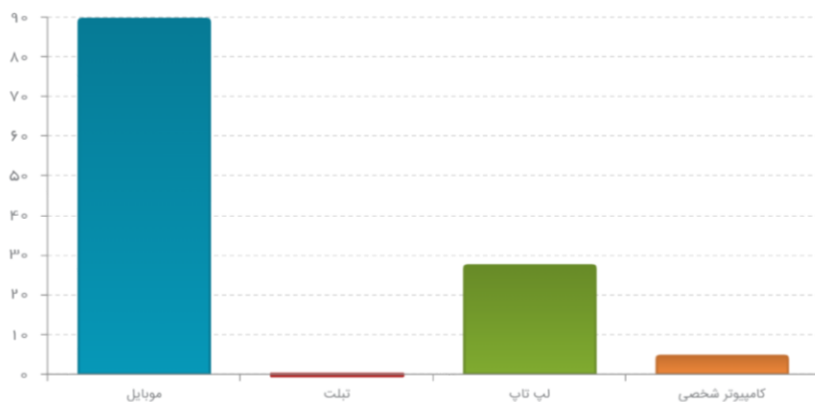
آموزش الکترونیکی در دانشگاه فرهنگیان چالش ها و راهکارها

دانشگاه فرهنگیان
مدیریت امور پردیس های استان یزد

یافته های پژوهش

استفاده از ابزارهای مختلف برای ورود به سامانه

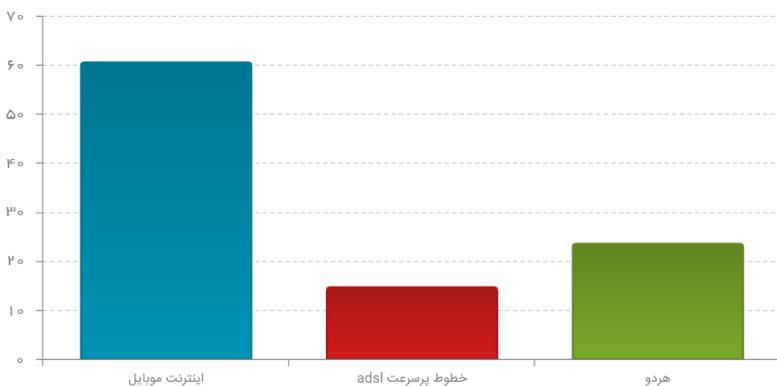
گزینه	فراوانی پاسخ	درصد فراوانی
موبایل	۹۰	۹۰%
تبلت	۰	۰%
لپ تاپ	۲۸	۲۸%
کامپیوتر شخصی	۵	۵%
کل پاسخ دهندگان	۱۰۰	۱۰۰%

آموزش الکترونیکی در دانشگاه فرهنگیان چالش ها و راهکارها

دانشگاه فرهنگیان
مدیریت امور پردیس های استان یزد

یافته های پژوهش

نحوه استفاده از اینترنت

گزینه	فراوانی پاسخ	درصد فراوانی
اینترنت موبایل	61	61%
خطوط پرسرعت adsl	15	15%
هاردو	24	24%
جمع	100	100%

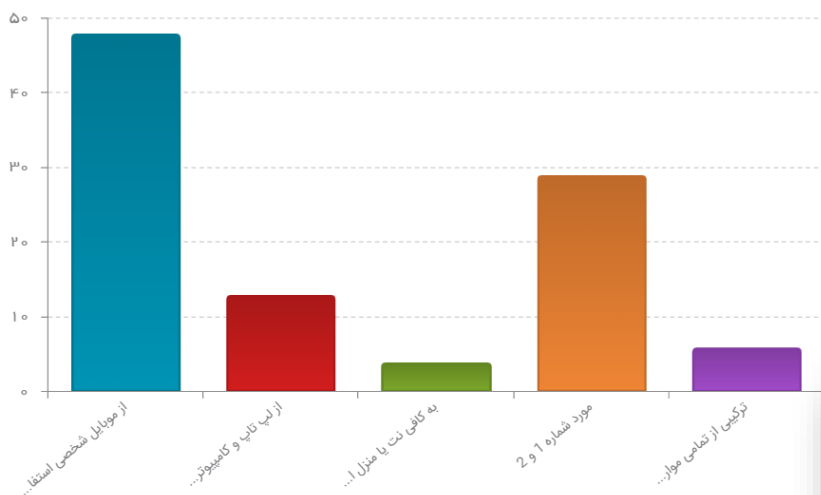
آموزش الکترونیکی در دانشگاه فرهنگیان چالش ها و راهکارها

دانشگاه فرهنگیان
مدیریت امور پردیس های استان یزد

یافته های پژوهش

دسترسی به سیستم

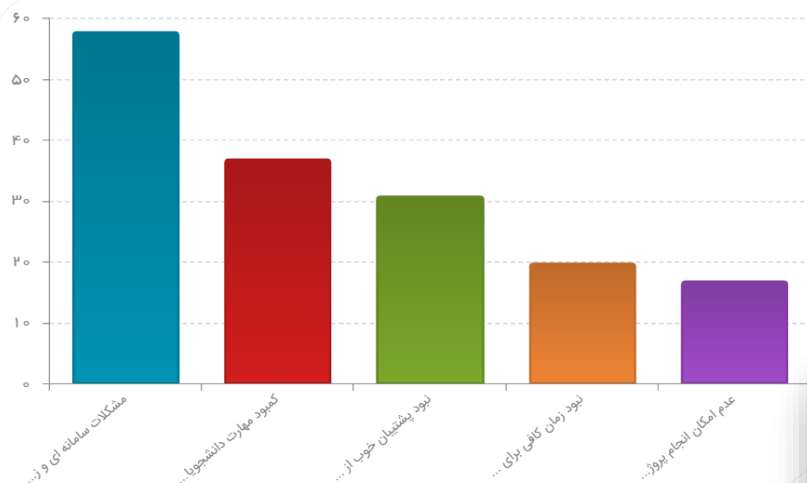
گزینه	فراوانی پاسخ	درصد فراوانی
از موبایل شخصی استفاده می کردم	48	48%
از لپ تاپ و کامپیوتر شخصی استفاده می کردم	13	13%
به کافی نت یا منزل اقوام و دوستان می رفتم	4	4%
مورد شماره 1 و 2	29	29%
ترکیبی از تمامی موارد فوق	6	6%
جمع	100	100%

آموزش الکترونیکی در دانشگاه فرهنگیان چالش ها و راهکارها

دانشگاه فرهنگیان
مدیریت امور پردیس های استان یزد

یافته های پژوهش

فراوانی مشکلات آموزش مجازی

گزینه	فراوانی پاسخ	درصد فراوانی
مشکلات سامانه ای و زیر ساختی	۵۸	۵۸٪
کمبود مهارت دانشجویان در بکارگیری فناوری ها	۳۷	۳۷٪
نبود پشتیبان خوب از مشکلات رخ داده در سیستم دانشجویان	۳۱	۳۱٪
نبود زمان کافی برای تمرین کردن	۲۰	۲۰٪
عدم امکان انجام پروژه ها به صورت گروهی	۱۷	۱۷٪
کل پاسخ دهندگان	۱۰۰	۱۰۰٪

آموزش الکترونیکی در دانشگاه فرهنگیان

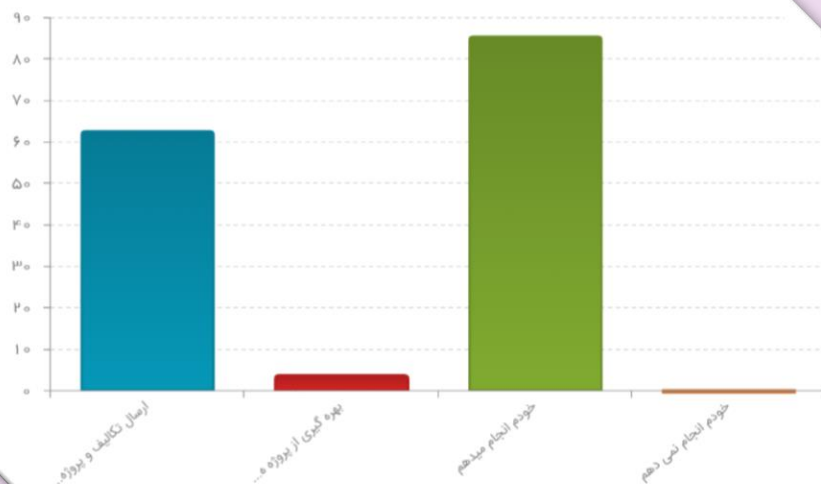
چالش ها و راهکارها

دانشگاه فرهنگیان
مدیریت امور پردیس های استان یزد

یافته های پژوهش

روش های انجام پروژه ها

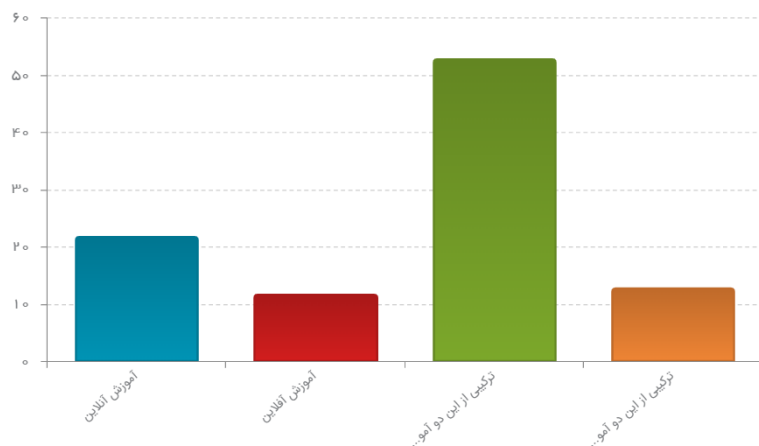
گزینه	فراوانی پاسخ	درصد فراوانی
ارسال تکالیف و پروژه ها در زمان مشخص	۶۳	۶۳٪
بهره گیری از پروژه های آماده	۴	۴٪
خودم انجام میدهم	۸۶	۸۶٪
خودم انجام نمی دهم	۰	۰٪
کل پاسخ دهندگان	۱۰۰	۱۰۰٪

آموزش الکترونیکی در دانشگاه فرهنگیان چالش ها و راهکارها

دانشگاه فرهنگیان
مدیریت امور پردیس های استان یزد

یافته های پژوهش

رضایت دانشجویان از آموزش آنلاین یا آفلاین

گزینه	فراوانی پاسخ	درصد فراوانی
آموزش آنلاین	۲۲	۲۲٪
آموزش آفلاین	۱۲	۱۲٪
ترکیبی از این دو آموزش با رویکرد بیشتر آموزش آنلاین	۵۳	۵۳٪
ترکیبی از این دو آموزش با رویکرد بیشتر آموزش آفلاین	۱۳	۱۳٪
جمع	۱۰۰	۱۰۰٪

آموزش الکترونیکی در دانشگاه فرهنگیان

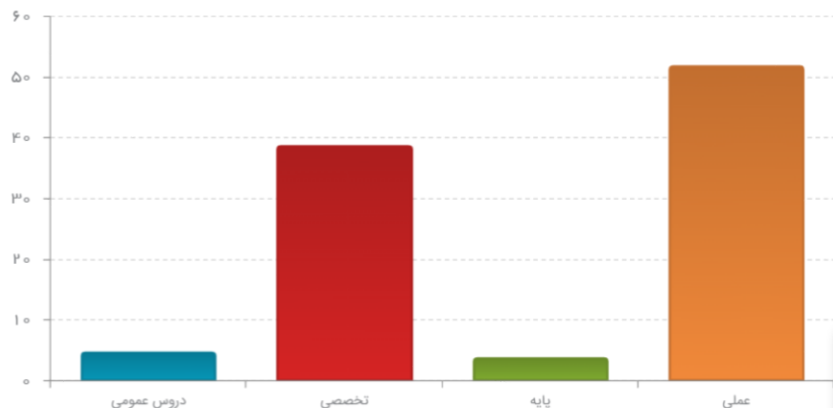
چالش ها و راهکارها

دانشگاه فرهنگیان
مدیریت امور پردیس های استان یزد

یافته های پژوهش

نظرسنجی آموزش مجازی در
دروس عملی و تخصصی

گزینه	فراوانی پاسخ	درصد فراوانی
دروس عمومی	۵	۵٪
تخصصی	۳۹	۳۹٪
پایه	۴	۴٪
عملی	۵۲	۵۲٪
جمع	۱۰۰	۱۰۰٪

آموزش الکترونیکی در دانشگاه فرهنگیان

چالش ها و راهکارها

دانشگاه فرهنگیان
مدیریت امور پردیس های استان یزد

یافته های پژوهش

چالش هایی که در آموزش های آنلاین و آفلاین دروس عملی وجود دارد:

عدم عدالت آموزشی برای دانشجویانی که در مناطق محروم و کم برخوردار حضور داشتند

عدم اجرای کار گروهی توسط دانشجویان

محدودیت اینترنت در نقاط مختلف کشور نابسامانی در پهنای باند

کندی سرعت قطع و وصل شدن اینترنت

اضطراب و استرس دانشجویان از آزمون پایان ترم و نحوه برگزاری آزمون برای دروس عملی

نبود زیر ساخت های ارتباطی لازم

نبود جزوه کافی برای دانشجویان

آموزش الکترونیک در دانشگاه فرهنگیان

چالش‌ها و راهکارها

دانشگاه فرهنگیان
مدیریت امور پردیس‌ها و استانیات

پیشنهادهای و راهکارهای پژوهش

FLIPPED LEARNING

❑ نبود ز... ارتباطی در آموزش آنلاین

❑ عدم... های آفلاین

حتی با حضوری شدن کلاس... آموزش حضوری استفاده کرد چرا که در وقت دانشجو صرفه جویی می شود.

هم چنین برای دانشجویانی که امکانات لازم (عدم دسترسی... ها را نداشتند می توان از طرف دانشگاه حمایت های مالی را برای این دانشجویان... ها در این ایام کرونا دیگر هزینه هایی که در آموزش حضوری داشتند را متحمل نشدند و... روش... مشکلات آموزش مجازی دانشجویان را رفع کرد.

FLIPPED LEARNING

آموزش الکترونیک در دانشگاه فرهنگیان

چالش‌ها و راهکارها

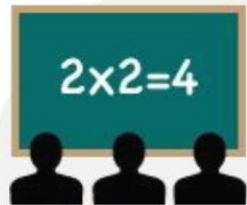

دانشگاه فرهنگیان
مدیریت امور پردیس‌ها و استان یزد

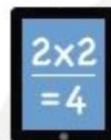
پیشنهادهای و راهکارهای پژوهش

کلاس معمولی

کلاس معکوس

درس در کلاس

درس در منزل

تکلیف در منزل

فعالیت و تمرین

کلاسی

تحلیل تحقیق‌های انجام شده نشان می‌دهد که رویکرد آموزش معکوس تاثیر مثبتی بر یادگیری و رضایت‌مندی دانشجویان خواهد داشت و بسیاری از مشکلات و چالش‌هایی که دانشجویان در آموزش مجازی و آنلاین و آفلاین داشتند با این روش تا حدودی حل خواهد شد.

دانشگاه فرهنگیان
مدیریت امور پردیس‌ها و استان یزد

آموزش الکترونیک در دانشگاه فرهنگیان

چالش‌ها و راهکارها

منابع اصلی پژوهش

- آقاخیری زهره، اعتضادی مریم، شعبانی احمد. (۱۳۹۰). "آموزش از راه دور، رویکردی نوآورانه در آموزش و پرورش". ۱۸. جعفری اسماعیل، همایونی بخشایش نسربین، علم الهدی جمیله. (۱۴۰۰). "تجربه زیسته دانشجویان از عدالت در دوره های آموزش مجازی". نشریه علمی فناوری آموزش، جلد ۱۵، شماره ۲، ۴.
- حمیدی زاده کتابیون، امیری زهرا. (۱۴۰۰). "واکاوری تجارب زیسته دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان از کارورزی در دوران کرونا". ۱۹. حسنی محمد، غلام آزاد سهیلا، نویدی احمد. (۱۴۰۰). "تجارب زیسته معلمان ایران از تدریس مجازی در اوایل دوران همه گیری ویروس کرونا". فصلنامه فناوری اطلاعات و ارتباطات در علوم تربیتی، ۱۹.
- درستکار سیانی محمدرضا، نصرتی هشی کمال، احمدی هدایت حمید. (۱۴۰۰). "بررسی تجارب زیسته آموزش مجازی معلمان ریاضی پایه ششم ابتدایی اصفهان در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰". ۱۴.
- سیفی ریحانه، دیبایی صابر محسن. (۱۴۰۰). "ارزیابی وضعیت موجود سامانه آموزش الکترونیکی دانشگاه شاهد در دوران کرونا از دید اساتید و دانشجویان". فصلنامه چشم انداز برنامه درسی و آموزش، ۳.
- شاه بیگی فرزانه، نظری سمانه. (۱۳۹۰). "آموزش مجازی: مزایا و محدودیت ها". مجله مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی یزد، ۳.
- شاهواری معصومه، کیان مرجان، نیکنام زهرا. (۱۳۹۵). "کاروفناوری: تجربه زیسته معلمان". فصلنامه نظریه و عمل در برنامه درسی، ۲۱.
- عباسی فهیمه، حجازی الهه، حکیم زاده رضوان. (۱۳۹۹). "تجربه زیسته معلمان دوره ابتدایی از فرصت ها و چالش های تدریس در شبکه آموزشی دانش آموزان (شاد): یک مطالعه پدیدارشناسی". ۲.
- عبداللهی بیژن، احمدآبادی آرزو. (۱۳۹۸). "نظریه زمینه ای یادگیری به روش معکوس: ایجاد یادگیری به روش معکوس در کلاس درس". فصلنامه توسعه حرفه ای معلم، ۱۴.
- عبداللهی محمدحسن، غلامی ترکسلویه سجاد، عباسیان مهدی. (۱۴۰۰). "تدوین مدل عوامل مؤثر در اثربخشی آموزش مجازی درس تربیت بدنی عمومی در شرایط همه گیری کرونا". فصلنامه علمی پژوهش در ورزش تربیتی، ۱۹.
- قربان پور لقمجانی امیر. (۱۴۰۰). "بررسی تجربه زیسته دانشجویان از آموزش مجازی در دوران همه گیری کووید ۱۹". ۱۰.
- مبصر ملکی سمیه، کیان مرجان. (۱۳۹۷). "تأثیر روش آموزش معکوس بر یادگیری درس کار و فناوری". فصلنامه علمی پژوهشی تدریس پژوهی، ۱۰.
- یزدی اسماء، میرحیدری اشرف. (۱۴۰۰). "بررسی فرصت ها و تهدیدهای آموزش مجازی در دوران همه گیری کرونا از دیدگاه دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان". ۱۰-۱۹.
- یکتا محمدرضا، حیدری صدیقه. (۱۴۰۰). "تجربه زیسته معلمان مدارس غیرانتفاعی شهر اصفهان از چالش های آموزش بر خط در دوره همه گیری جهانی کووید-۱۹". مجله علمی رهبری آموزشی کاربردی، سال دوم، شماره ۵، ۹.

Brenda Danker2015). Using Flipped Classroom Approach to Explore Deep Learning in Large Classrooms. *The IAFOR Journal of Education* , 2.

Fernando M. Reimers2022). *Primary and Secondary Education During Covid-19*. Cambridge.

Ryder Academy Samuel2019). Woosey & Miles □ Flipped Learning. *International Journal of Teacher Leadership* 1 , ۶.

سپاس از حسن توجه شما
در پناه خداوند سبحان باشید

